Institutionen för ämnesdidaktik

Stockholms universitet

Kursplan

för kurs på grundnivå

Svenska som andraspråk II inom Ämneslärarprogrammet, för arbete i åk 7-9, gymnasieskolan och vuxenutbildningen **30.0 Högskolepoäng**
30.0 ECTS credits

Swedish as a Second Language II, for Teaching at Secondary School Years 7-9, Upper Secondary School and Adult Education

Kurskod:	USSV2B
Gäller från:	VT 2018
Fastställd:	2016-06-27
Ändrad:	2017-10-03
Institution	Institutionen för ämnesdidaktik
Huvudområde:	Svenska som andraspråk
Fördjupning:	G1F - Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är inrättad av Humanistiska fakultetsnämnden 2016-06-27 samt fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för språkdidaktik 2016-06-27, och senast reviderad 2017-10-03.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen krävs 21 godkända hp från kursen Svenska som andraspråk I inom Ämneslärar-programmet varav delkursen Svenskans grammatik i tvärspråkligt perspektiv eller motsvarande ska ingå.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
SPRÅ	Språk- och kunskapsutvecklande arbete	6
LIDI	Litteraturdidaktik i svenska som andraspråk	3
ANBE	Analys och bedömning av andraspråksutveckling	7.5
LITT	Litteracitet och andraspråksutveckling hos vuxna och unga I	7.5
SKRI	Skriftlig framställning	6

Kursens innehåll

Kursen utgör den andra terminens studier i ämnet svenska som andraspråk på Ämneslärarprogrammet och ger fördjupade kunskaper i ämnet. Samtliga kurser inom ämnet svenska som andraspråk är vetenskapligt förankrade och innehåller didaktiska inslag. I delkurserna diskuteras kontinuerligt de forskningsteoretiska bidragens relevans för lärarprofessionen.

Andra terminens ämnesstudier i svenska som andraspråk består av fem delkurser:
1. Språk- och kunskapsutvecklande arbete, 6 hp
2. Litteraturdidaktik i svenska som andraspråk, 3 hp
3. Analys och bedömning av andraspråksutveckling, 7,5 hp
4. Litteracitet och andraspråksutveckling hos vuxna och unga I, 7,5 hp
5. Skriftlig framställning, 6 hp.

Delkurs 1. Språk- och kunskapsutvecklande arbete, 6 hp
Delkursen behandlar lärande på ett andraspråk och ämnar synliggöra andraspråksutveckling i förhållande till vardagligt respektive skolämnesrelaterat språkbruk. Härvid beaktas även läs- och skrivutveckling på

andraspråket. Centralt i delkursen är de språkliga dimensionerna i skolans ämnen. Resonemang förs om skolämnenas textkulturer och språkliga mönster och tillfälle ges till analys av läromedelstexter. I delkursen introduceras undervisningsmodeller som kan gynna andraspråkstalares parallella språk- och kunskapsutveckling.

Delkurs 2. Litteraturdidaktik i svenska som andraspråk, 3 hp
Delkursen behandlar ungdomars läsning och belyser samtalets och skrivandets funktion i relation till läsning av skönlitteratur i undervisningen. Studenten utvecklar sin förmåga att göra didaktiska val och analysera metodiska redskap i samband med planering av undervisningsmoment som utgår från läsning av skönlitteratur.

Delkurs 3. Analys och bedömning av andraspråksutveckling, 7,5 hp
Delkursen ger en orientering om och en kritisk analys av olika modeller för analys och bedömning av andraspråksinlärares språkförmåga och språkutveckling på olika nivåer. Den syftar till att ge blivande lärare redskap för att kunna genomföra bedömning av elevers muntliga och skriftliga andraspråksutveckling. Exempel ges på hur resultaten från analyserna kan kopplas till kunskaper om grammatiska utvecklingsstadier som är typiska vid inlärningen av ett andraspråk. Begreppen formativ och summativ bedömning behandlas översiktligt, där kartläggning, utvärdering, betygsättning och uppföljning av undervisningen ingår.

Delkurs 4. Litteracitet och andraspråksutveckling hos vuxna och unga I, 7,5 hp
Delkursen behandlar litteracitet och språklig socialisering på ett andraspråk hos vuxna och unga ur ett samhälleligt perspektiv och i relation till undervisning för unga och vuxna. Även individuella faktorer behandlas, såsom samspelet mellan första- och andraspråket, erfarenheter av tidigare formell skolning samt läs- och skrivsvårigheter. Litteracitet diskuteras ur olika teoretiska perspektiv och relateras till ungdoms- och vuxenutbildning.

Delkurs 5. Skriftlig framställning, 6 hp
Delkursen behandlar teorier om skrivande med särskild hänsyn till skrivande i skolan och ger studenterna praktisk övning dels i att skriva genremedvetet och mottagaranpassat, dels i att kritiskt läsa och bedöma texter i olika genrer. Studenterna arbetar enligt den retoriska arbetsmodellen, granskar och ger respons på andras skrivna texter i språkvetenskapliga termer samt omsätter konstruktiv respons i egna texter. Fokus ligger på det innehåll som rör skriftlig framställning i grundskolans kursplan för svenska som andraspråk och gymnasieskolans ämnesplaner för Svenska som andraspråk 1 och 2, det vill säga i huvudsak på utredande och argumenterande texttyper. Centralt i delkursen är text- och språknormer, stildrag och språkliga egenskaper som kännetecknar dessa texttyper. I delkursen behandlas också normkällor som skrivregler och ordböcker. Delkursen ger underlag dels för fortsatt utveckling av eget skrivande, dels för skrivundervisning på högstadiet, i gymnasieskolan och i vuxenutbildningen.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1. Språk- och kunskapsutvecklande arbete, 6 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- redogöra för ungas och vuxnas utveckling från ett vardagsspråk till ett mer specialiserat och abstrakt ämnesspråk,
- redogöra för och diskutera språkliga dimensioner i skolans olika ämnen och föra resonemang om ämnenas textkulturer och språkliga mönster,
- med utgångspunkt i forskning exemplifiera, jämföra, beskriva och värdera olika språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt,
- genomföra grundläggande analys av språkliga mönster i elev- och läromedelstexter ur språkvetenskapliga, andraspråksteoretiska och didaktiska perspektiv,
- identifiera drag i läromedel som kan utgöra särskilt stor utmaning för andraspråkselever,
- beskriva och teoretiskt motivera en undervisning med syfte att utveckla flerspråkiga elevers färdigheter i skriftlig och muntlig textproduktion.

Delkurs 2. Litteraturdidaktik i svenska som andraspråk, 3 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- reflektera över och motivera didaktiska val i ämnet svenska som andraspråk vid läsning av skönlitteratur med utgångspunkt i ämnesteori och skolans styrdokument.

Delkurs 3. Analys och bedömning av andraspråksutveckling, 7,5 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- redogöra för olika modeller för analys och bedömning av andraspråksinlärares språkbehärskning och språkutveckling,
- analysera och bedöma andraspråkselevers tal- och skrivutveckling i andraspråket,
- redogöra för och exemplifiera inlärningsgångar för olika språkliga nivåer,

- diskutera bedömningsmodellers och testers roll och funktion.

Delkurs 4. Litteracitet och andraspråksutveckling hos vuxna och unga I, 7,5 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- redogöra för och diskutera flerspråkiga vuxnas och ungas litteracitetsutveckling på ett andraspråk,
- redogöra för och diskutera teorier om litteracitet, inklusive teorier kring läs- och skrivsvårigheter,
- med teoretisk förankring beskriva och redogöra för språklig socialisation på både första- och andraspråket och dess konsekvenser,
- reflektera över och teoretiskt förankra olika didaktiska val vid uppläggningen av läs- och skrivundervisning utifrån styrdokument, relevant ämneskunnande och teoretiska perspektiv samt med beaktande av vuxna och unga andraspråkselevers olika intressen, förutsättningar och behov.

Delkurs 5. Skriftlig framställning, 6 hp
- skriva genre- och mottagaranpassat enligt relevanta normer och inom givna tidsramar,
- tillämpa regler för citat- och referatteknik och normer för språkriktighet,
- granska andras texter samt ge konstruktiv respons i språkvetenskapliga termer,
- analysera kommunikationssituationer och diskutera den egna retoriska arbetsprocessen,
- redogöra för olika teorier om skrivande och skrivundervisning.

Undervisning

Undervisningen i delkurserna 1-4 sker i form av föreläsningar, seminarier samt ett mindre antal arbetsplats- och verksamhetsförlagda besök. För att få godkänt på kursen krävs närvaro om minst 80 % på föreläsningarna och seminarierna i delkurserna 1-4. Undervisningen i delkurs 5 består av föreläsningar och seminarier. Obligatorisk närvaro. För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a) Kursen examineras enligt följande:

Delkurs 1. Språk- och kunskapsutvecklande arbete, 6 hp
- en gruppuppgift samt två skriftliga inlämningsuppgifter där texter med relevans för undervisningen analyseras.

Delkurs 2. Litteraturdidaktik i svenska som andraspråk, 3 hp
- en skriftlig ämnesdidaktisk inlämningsuppgift samt en muntlig redovisningsuppgift av undervisningsupplägg.

Delkurs 3. Analys och bedömning av andraspråksutveckling, 7,5 hp
- skriftlig salstentamen,
- skriftliga inlämningsuppgifter.

Delkurs 4. Litteracitet och andraspråksutveckling hos vuxna och unga I, 7,5 hp
- skriftlig salstentamen,
- skriftliga inlämningsuppgifter och muntlig redovisning.

Delkurs 5. Skriftlig framställning, 6 hp
- examineras under delkursens gång genom skriftliga inlämningsuppgifter och skrivuppgift i sal samt genom deltagande i responsdiskussioner.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygskriterierna. För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

b) Betygssättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

c) De skriftliga betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart. Meddelade målrelaterade betygskriterier är bindande.

d) För att få godkänt slutbetyg på kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord obligatorisk närvaro om minst 80 % i delkurserna 1-4. All frånvaro från seminarier i delkurs 5 kompenseras skriftligt enligt lärarens instruktioner. Vid högre frånvaro än 20 % måste studenten gå om delkursen.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning eller fullgörande av obligatoriska uppgifter. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Bokstavsbetygen A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man också väger in det antal högskolepoäng som respektive del av kurs utgör av hela kursens poängantal. Betyget på hela kursen sätts således genom ett viktat genomsnitt av kursdelarna. Gängse avrundningsregler tillämpas.

e) För varje kurstillfälle ska minst två examinationstillfällen erbjudas. Den termin kurstillfälle saknas ska minst ett examinationstillfälle erbjudas.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till institutionsstyrelsen. Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f) Komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg på skriftliga inlämningsuppgifter kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Kompletteringsuppgiften ska lämnas in inom fem arbetsdagar efter att kompletteringsbehovet har meddelats av examinator.
Delkurs 1-4: Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel används betygen A-E. Vid godkänd komplettering av brister av förståelsekaraktär – mindre missförstånd, smärre felaktigheter eller i någon del alltför begränsade resonemang – används betygen D-E.
Delkurs 5: Vid godkänd komplettering används betyget E. Kompletteringar som lämnas in för sent bedöms ej.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ingår i Ämneslärarprogrammet. Kursen ges i samarbete mellan Institutionen för svenska och flerspråkighet och Institutionen för språkdidaktik, som är kursansvarig institution. Delkurserna 1-4 ges av Institutionen för språkdidaktik och delkurs 5 ges av Institutionen för svenska och flerspråkighet. Särskilda kursplaner finns för de som studerar mot årskurs 7-9 och som har svenska som andraspråk som ämne 3 och för dem som studerar mot gymnasieskolan och som har läst svenska som ämne 1.

Kurslitteratur

För aktuell kurslitteratur hänvisas till institutionens webbplats www.isd.su.se. Aktuell litteraturlista finns tillgänglig senast två månader före kursstart.